

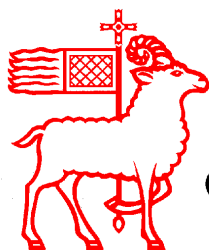
PLAN FÖR

KONSTEN

PÅ GOTLAND

"Upplyst" av Joakim Algulander, Richard Steffengymnasiet, Visby

GOTLANDS
KOMMUN

Kultur- och fritidsförvaltningen

KONSTENS UPPGIFTER

En av konstens främsta uppgifter är att få oss att se med nya ögon. Den låter oss själva tänka och känna. Konstverket trevar sej fram emot upplevelser och tolkningar som aldrig är entydiga, som alltid är subjektiva. Bildkonsten är i hög grad ett språk som tar vid där orden upphör. Det handlar inte bara om lust. Även för de svårare känslorna och tankarna finns bildspråket.

I alla tider har konstnärer fungerat som en form av framtidsforskare som suger upp bearbetar och kommenterar den nya värld vi lever i och vart vi är på väg. I utövandet får vi också utlopp för mycket som vi bär inom oss och inte kan sätta ord på, vilket även gör bildskapande till friskvård.

PLAN FÖR KONSTEN PÅ GOTLAND – VARFÖR?

Arbetet med en konstplan för Gotland sker på uppdrag från kultur- och fritidsnämnden (2003-03-31), till förvaltningens kulturavdelning under ledning konstkonsulenten. Konstplanen avses bli en del av en senare kulturplan för Gotlands Kommun.

Dessutom har Statens Kulturråd genom sitt uppdrag till konstkonsulenterna önskat regionala planer för konst.

Behovet av en konstplan på Gotland blev tydligt då konsten befinner sej i en stark utvecklings- och expansionsfas - samtidigt som fler verksamheter hotas av nedläggning.

Arbetet har skett med hjälp av Ritva Norrby, organisations- och kvalitetsutvecklare inom kommunen. Norrby har dessutom tillfört arbetet ett viktigt annat perspektiv än kulturlivets.

Som bilaga till konstplanen finns den nulägesbeskrivning som utarbetades hösten 2003. I relation till gällande kulturpolitiska mål, så väl statliga som kommunala, har vi sett över konsten på Gotland och pekat ut en rad behov och bristområden. Dessa ligger sedan till grund för målen som utarbetats av Kultur- och fritidsnämnden och strategierna som en grupp av sakkunniga på konstområdet har arbetat med.

Konstplanen är förutom ett sätt att se över och få fram lösningar till behov och brister, också en möjlighet att hålla en stadigare kurs mot önskvärd utveckling.

Konstplanen antogs av Kultur- och fritidsnämnden den 14 april 2004

MÅL OCH ARBETSMETODER

Kultur- och fritidsförvaltningen har utarbetat en konstplan med tre övergripande mål:

- 1. Alla ska ha möjlighet att både utöva och ta del av konst, barn och ungdomar ska sättas i främsta rummet och ges en jämlik tillgång till ett kvalitativt konstutbud**
- 2. Kommunen skall stödja konstens nytänkande och låta konsten bli en bidragande drivkraft för kommunens fortsatta utveckling.**
- 3. Den offentliga konsten ska synliggöras och i hög grad komma medborgarna till del i offentliga miljöer.**

Målen anger i vilken riktning kommunen ska arbeta med konstfrågorna. Under dessa sorteras mer detaljerade mål. Därefter möjliga strategier som kan ses som en samling goda idéer för att nå respektive mål. Konstplanen ska revideras vart annat år.

ÖVERGRIPANDE BESLUT

Målen är i flera fall förvaltningsöverskridande. Det kan gälla samarbete med någon enskild annan förvaltning eller i form av övergripande mål som ska genomsyra all kommunal verksamhet.

Från sitt perspektiv ser Ritva Norrby tydligt det nämndsöverskridande ansvaret. Hon har därför ett konkret förslag:

- *Skapa en politisk plattform över nämndgränserna för kulturfrågor t ex som ett utskott över KS*

Eller alternativt:

- *För nämndövergripande kulturfrågor till det regionalpolitiska utskottet.*

1. Alla ska ha möjlighet att både utöva och ta del av konst, barn och ungdomar ska sättas i främsta rummet och ges en jämlik tillgång till ett kvalitativt konstutbud

Det kan ske genom att:

- *Bilda ett konstpedagogiskt forum med kontinuerliga möten mellan Barn- och utbildningsförvaltningen, Kulturskolan, Baltic Art Center, Konstmuseet, konstkonsulenter, konstskolan (ev. också representanter för fritidsledare och omsorgspersonal). Uppgift: Att åstadkomma mer konst i skolan och att minska avstånden mellan människor och konst, Gruppen utvecklar konstpedagogiken genom att ta fram fortbildningar och projekt m m och arbetar även uppsökande. Gruppen kan arbeta med att komma vidare med samtliga strategier under mål1.*
- *Återskapa och utveckla konstverksamhet på kulturskolan.*
- *Öppen konstverkstad för alla i samarbete med t ex fritidsgårdarna (t ex. LAVA - Kulturhuset i Stockholm).*
- *Stimulera organiserad konstverksamhet på landsbygden t ex via bibliotek, i samarbete med lokalt föreningsliv.*

1.1 **Alla barn skall genom förskolan, grundskolan och gymnasiet få stifta bekantskap med kvalitativ konst genom besök på utställningar, möte med konstnärer och i eget bildskapande.**

Det kan ske genom att:

- *I samråd med Barn- och utbildningsnämnd föra in konsten i Gotlands skolplan med utgångspunkt från ovanstående mål.*
- *Integrera konsten och kreativt lärande i alla skolämnen genom att stimulera och stödja projekt där yrkesverksamma konstnärer går ut i skolorna. Samverka med Regionala utvecklingsteamet, EU, Framtidens kultur etc.*

1.2 Ett system ska finnas för kostnadsfria bussresor för skolklasser som vill besöka konstinstitutionerna.

Det kan ske genom att:

- *Samråd med Barn- och utbildningsnämnden Tekniska nämnden, kultur- och näringsliv för att förbättra kommunikationsmöjligheterna för skolgrupper.*
- *Inrätta en konstbuss i samarbete Barn- och utbildningsförvaltningen, Länsmuseet, Baltic Art Center m fl. Dessa kan fungera för olika åldersgrupper, för institutionerna att ta sig till skolorna och vice versa. Kan innehålla även fortbildning för att även nå personal.*

1.3 Kommunen ska i samband med utställningar på Länsmuseet på Gotland och Baltic Art Center kunna erbjuda fria konstvisningar för barn- och ungdom i skolgrupper.

Det kan ske genom att:

- *Budget för visningar preciseras i bidragsansökan och årsredovisning.*

1.4 Konstpedagogisk fortbildning för lärare skall arrangeras av länsmuseet och skall finnas inskrivet i kommunens avtal med länsmuseet.

Det kan ske genom att:

- *Samarbeta med konstpedagogiskt forum.*
- *Utöka det nationella och internationella konstpedagogiska utbytet.*
- *Verka för att integrera konsten i lärarutbildningen.*

1.5 Personal på fritidsgårdar, inom omsorgen och övriga vårdinstitutioner skall ha god kännedom om vilket offentligt konstutbud som finns och erbjuda konstverksamhet till sina grupper. De ska fungera som en förmedlande länk till kulturen.

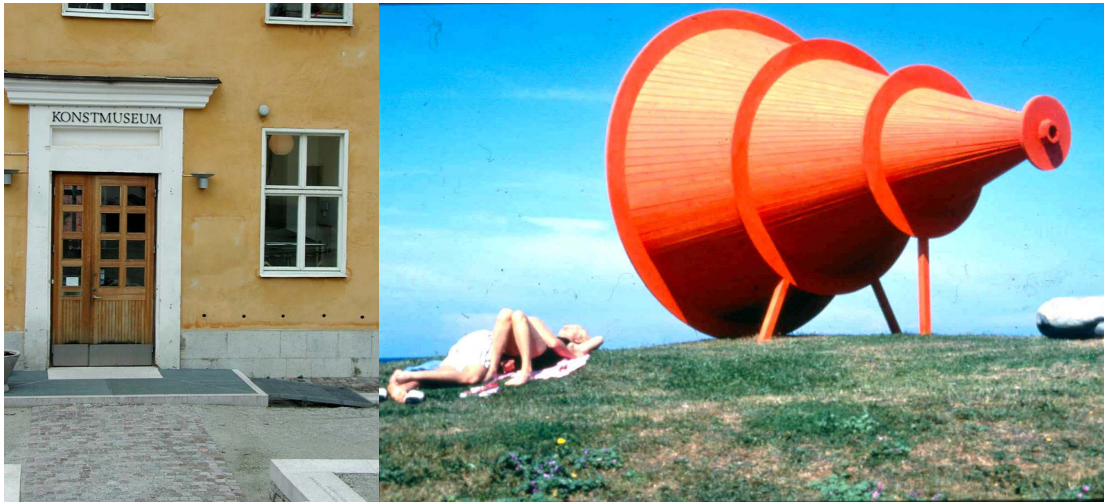
Det kan ske genom att:

- *Erbjuda fortbildning med konst för lärare och personal på fritidsgårdar och inom vård och omsorg.*

1.6 Personer med funktionshinder ska ha samma möjlighet till delaktighet i konstlivet som andra och på samma villkor. Alla konstinstitutioner med kommunalt stöd ska ha en tillgänglighetsplan gällande verksamhet, information och byggnad.

Det kan också ske genom att:

- *Stimulera utvecklingen av verksamheter inom Vård- och omsorgsförvaltningens dagliga omsorg (efter Bläckus goda exempel).*

"Orrangör för ö" av Ojärs Pétersons - Baltic Sculpture 93, Gotland

2. Kommunen skall stödja konstens nytänkande och låta konsten bli en bidragande drivkraft för kommunens fortsatta utveckling.

2.1 På Gotland skall finnas ett brett utställningsutbud med såväl internationell, nationell som lokal konst.

Det kan ske genom att:

- *Behålla och utveckla konstverksamhetens bredd, som är grunden för att helheten ska bli dynamisk och intressant.*
- *Skapa möjlighet för konstnärer att söka kommunalt bidrag eller stipendium för kulturutbyte genom t ex utställningar i andra länder.*

2.2 Professionellt verksamma konstnärer skall ges möjligheter att bidra och stimulera den demokratiska samhällsutvecklingen på Gotland så att bildspråket blir en fundamental del av yttrandefriheten.

Det kan ske genom att:

- *Verka för att konstnärer används som resurs, även på icke traditionella områden t ex näringsliv, arbetsliv, kultur i vården.*
- *utöka samarbetet med Regionala utvecklingsteamet (RUT) och skapa en utvecklingsfond hos RUT som möjliggör för konstnärer att stimulera samhällsutvecklingen.*
- *Utveckla samarbete med näringsliv.*
- *Arrangera kompetensutveckling för Gotlands kommunalpolitiker.*

2.3 Den professionella konsten skall stödjas genom särskild hänsyn vid hyressättning och genom verksamhetsbidrag till kollektivverkstäder.

Det kan ske genom att:

- *Samråda mellan Kultur- och fritidsnämnden och Tekniska nämnden angående lokalfrågor.*

2.4 De professionella konstnärerna skall stimuleras genom fortbildningar i samverkan med arbetsförmedlingen och högskolan.

Det kan ske genom att:

- *Stimulera projekt som ser över utbildningsmöjligheter för konstnärer och hittar nya kanaler.*

2.5 Inköp av konst och anlåtande av konstnärer för uppdrag skall alltid ske på grundval av sakkunnig rådgivning.

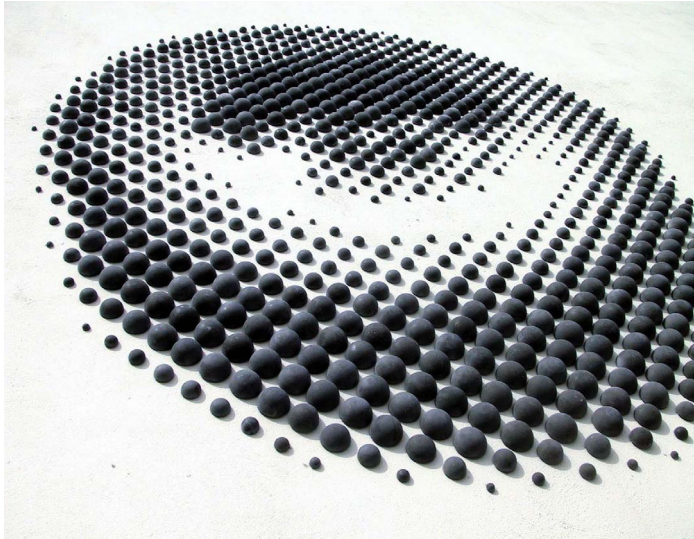
Det kan ske genom att:

- *Återskapa och utöka budget för konstinköp.*
- *För sakkunnig rådgivning kontaktas alltid konstkommittén eller konstkonsulenten som även kan hänvisa vidare.*

2.6 Kulturturismen skall på konstområdet utvecklas och förutsättningar för detta skall skapas.

Det kan ske genom att:

- *Samarbete med turistföreningen, destination Gotland m fl om kulturpaket som t ex kulturnatt, öppna ateljéer. Uppdrag från kommunen till turistföreningen: Marknadsför Gotland som aktiv nutida kulturplats. Genom t ex monitorer m m på terminaler, hemsidan, trycksaker. Gör särskild kulturbroshyr. Kulturturismen ska även gynna nu levande och verksamma konstnärer.*

av Mårten Medbo på Christopher Polhemsgymnasiet, Visby

"Flickan och Lunnefågeln" av Eva Ek-Shaeffer, Visby Lasarett

3. Den offentliga konsten ska synliggöras och i hög grad komma medborgarna till del i offentliga miljöer.

3.1 Kommunens byggprojekt skall ha konstnärlig utsmyckning enligt de särskilda mål och riktlinjer som kommunfullmäktige fastställer. (Senast fastställda av Kf 2001-10-14)

3.2 Konstsamlingen skall vårdas, registreras och marknadsföras så att den blir lättillgänglig vilket regleras i kommunens avtal med Länsmuseumet.

Det kan ske genom att:

- *Marknadsför den offentliga konsten för att medvetandegöra medborgare och kommunalanställda om vilken resurs det är. Gör broschyrer och skylta upp konstverken med medel till trycksaker från central budget för kommunens marknadsföring.*
- *Skolklassbesök, föreläsningar och konstrundor till den offentliga konsten*

3.3 En särskild policy ska finnas som reglerar lån ur konstsamlingen.

Det kan ske genom att:

- *Utarbeta policy/rutiner för hur förvaltningarnas lån ur kommunens konstsamling ska gå till. Att den ska hängas publikt, och att varje förvaltning ska ha en konstansvarig, de konstansvariga ska informeras och fortbildas.*

GOTLANDS AKTÖRER PÅ KONSTENS OMRÅDE

Institutioner	Länsmuseet Gotland med Konstmuseet Baltic Art Center Gotlands Kommun med den offentliga konsten Konstkonsulentverksamheten Arbetsförmedlingen Kultur
Föreningar	Galleriföreningen Sveriges Konstföreningar Gotlands Konstförening Roma Kungsgård Gotlands Konstmusei vänner
Utbildning	Högskolan Gotland Gotlands Konstskola Kulturskolan Studieförbunden Grundskolan, förskola gymnasium
Utövare	Konstnårsorganisationer Grafikverkstan KKV Burgsvik
Övrigt	Privata gallerier Vård och omsorg